

P Á L Y A M Ű

az OBH elnöke Bírósági Közlöny 2020/11. számában
434.E/2020. (XI. 26.) OBHE határozattal, a Budapest Környéki Törvényszék
Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői tisztségére kiírt pályázathoz

TARTALOM

Bevezető

I. A Budapest Környéki Törvényszék jelenlegi, büntető ügyszakot érintő működésének áttekintése

- 1. A Budapest Környéki Törvényszék és a járásbíróságok személyi feltételei**
- 2. A járásbíróságok ügyforgalmi adatai**
 - 2.1. A járásbíróságok peres ügyforgalmi adatai
 - 2.2. Az elhúzódo ügyek száma a járásbíróságokon
 - 2.3. A járásbíróságok ítélkezésének megalapozottsága
 - 2.4. A járásbíróságok nemperes ügyforgalmi adatai
 - 2.5. A járásbíróságok szabálysértési ügyforgalmi adatai
 - 2.5.1. A járásbíróságok peres szabálysértési ügyforgalmi adatai
 - 2.5.2. A központi szabálysértési bíróság nemperes ügyforgalmi adatai
- 3. A Budapest Környéki Törvényszék ügyforgalmi adatai**
 - 3.1. A törvényszék elsőfokú tanácsainak ügyforgalmi adatai
 - 3.1.1. Az elsőfokú tanácsok peres ügyforgalmi adatai
 - 3.1.2. Az elhúzódo ügyek száma a törvényszéki elsőfokon
 - 3.1.3. Az elsőfokú tanácsok nemperes ügyforgalmi adatai
 - 3.2. A törvényszék másodfokú tanácsainak ügyforgalmi adatai
 - 3.2.1. A másodfokú tanácsok peres ügyforgalmi adatai
 - 3.2.2. Az elhúzódo peres ügyek száma a törvényszéki másodfokon
 - 3.2.3. A másodfokú tanácsok nemperes ügyforgalmi adatai
 - 3.3. A törvényszék első- és másodfokú tanácsai ítélkezésének megalapozottsága
 - 3.4. Büntetés-végrehajtási Csoport működése
 - 3.4.1. A Büntetés-végrehajtási Csoport összesített ügyforgalmi adatai
 - 3.4.2. A Büntetés-végrehajtási Csoport ügyforgalmi adatai ügycsoportonként
 - 3.4.3. A kártalanítási ügyekkel kapcsolatos adatok

II. A Budapest Környéki Törvényszék Büntető Kollégiumának működésével és a büntető ügyszak szakmai irányításával kapcsolatos terveim

- 1. Az ítélkezés időszerűsége és az időszerűség javítása**
- 2. Az ítélkezés megalapozottsága**
- 3. Az emberi erőforrásokkal való optimális gazdálkodás**
- 4. A tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való optimális gazdálkodás**
- 5. Képzések, hivatásrendekkel való együttműködés, nemzetközi kapcsolatok**
- 6. A bírósági integritás, valamint a bírósághoz való hozzáférés**

Bevezető

A pályaművet a Budapest Környéki Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői tisztségének betöltésére kiírt pályázati feltételekre figyelemmel készítettem el.

A pályamű elkészítését és a jövőbeni tervek megfogalmazását nagyban segítette, hogy a Budapest Környéki Törvényszék **Büntető Kollégiumának szakmai irányításában 2018. áprilisa óta** egy éven át igazgatási feladatok ellátásával megbízott bíróként, majd – sikeres pályázatomat követően – 2019. májusától kezdve kollégiumvezető-helyettesként **részt vettem**. Ugyanígy támaszkodtam jelen pályaművem elkészítésénél azokra a tapasztalatokra, melyeket a **közel 6 éves igazgatási vezetői feladataim**, köztük a törvényszék egyik nagy ügyforgalmú bíróságának, a Gödöllői Járásbíróságnak az elnökhelyettesi feladatai ellátása során szereztem.

Emellett a pályaművem az Országos Bírósági Hivatal elnöke által a bírósági szervezet számára meghatározott **stratégiai célok**, valamint a Budapest Környéki Törvényszék elnöke által megfogalmazott **közép és hosszú távú tervek** figyelembevételével állítottam össze.

Mivel már a jogi egyetem gyakorlati idejét az akkor még Pest Megyei Bíróságon töltöttem büntető ügyszakban, illetve fogalmazói felvételemet követően immáron **15 éve dolgozom a törvényszéken**, ezen időszak alatt volt szerencsém megismerni az itt dolgozó kollégákat, illetve a bíróság személyi és tárgyi feltételeit, melyek jelen pályamű elkészítéséhez is nagy segítséget jelentettek.

A kollégium feladatáról a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló a 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bszi.) 155. §-a szól, míg a kollégiumvezető feladatait a Bszi. 124. § (1) bekezdése szabályozza és a bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (továbbiakban: Igazgatási Szabályzat) 28. §-a részletezi. Ezen kívül a Budapest Környéki Törvényszék hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatának 43. §-a is rögzíti a kollégiumvezető feladatait és hatásköreit.

Pályaművem elején fontosnak tartom kiemelni, hogy értelmezésemben a kollégiumvezető feladata elsődlegesen az kell legyen, hogy a bírák számára az ítélkezési tevékenységükhöz szükséges **minden szakmai és igazgatási segítséget** megadjon, ezáltal biztosítva a számukra az **időszerű, magas szakmai színvonalú és független bíráskodást**. E segítség megteremtésével párhuzamosan, mint felelős szakmai vezetőnek, igazgatási tevékenységével **szervezni és vezetni** is kell a kollégium munkáját, mint ahogy **ellenőriznie** kell az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását is. Ellenőrzési tevékenységének minden esetben ki kell terjednie a kollégium illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokra is.

Elsődleges továbbá az is, hogy az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése érdekében folyamatosan **figyelemmel kísérje és elemezze** a bírák ítélkezési tevékenységét, illetve szükség esetén a kollégium elé terjessze a vitás jogalkalmazási kérdéseket. Fontos továbbá, hogy **késlekedés nélkül előterjessze** az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatait, különösen a képzés, a jogszabályalkotás, a szabályzatalkotás körében.

Tevékenysége során mindezek mellett eleget kell tennie a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozatai, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatoknak is.

A törvényszék nagysága és szétagoltsága ellenére már kollégiumvezető-helyettesként is szükségesnek tartottam, de sikeres pályázatomat követően kollégiumvezetőként is követendőnek tartanám a törvényszék elnökével, az egyes járásbíróságok vezetőivel és büntető ügyszakos bírásaival, valamint a törvényszék más szervezeti egységeinek irányítóival történő **rendszeres kapcsolattartást**, illetve a felmerülő szakmai problémák folyamatos megbeszélését és teljeskörű megoldását. Az **együttműködés** persze a kollégium tagjaival (külön kiemelve a tanácselnököket) is ugyanilyen szoros kell, hogy legyen, hiszen a legfőbb döntések meghozatala a **tagok javaslatai és véleménye nélkül elképzelhetetlen**.

A büntető ügyszakot érintően felmerülő szakmai kérdések gyors megvitatására és kezelésére hatékony megoldásnak látom a – járványügyi vészhelyzet idején gyakrabban használt – **számítástechnikai kommunikációs alkalmazások igénybevételét**, melyek jövőbeni mindennapi rutinná válását kiemelt célnak tekintem. A kommunikációs alkalmazások mellett az **informatikai fejlesztések ítélezést segítő funkcióinak** minél szélesebb körű elterjedését is fontosnak tartom. Meglátásom szerint ezen informatikai fejlesztések megvalósulása mellett kiemelten fontos az is, hogy azok a bírói kar számára széles körűen és érthető módon megismerhetővé, illetve segítő funkciójuk kiemelésével elfogadottá váljanak. Az utóbbi feladatok elvégzésében – álláspontom szerint – az igazgatási vezetőknek (így a kollégiumvezetőknek) is jelentős mértékben közre kell működniük.

Kollégiumvezetői kinevezésem esetén igazgatási vezetői tevékenységemet mindvégig **átláthatóan, tisztességesen és maximális szakmai alázattal** kívánom ellátni, ahogy – úgy gondolom – tettem ezt eddig is. A problémák teljeskörű feltárása és megoldása érdekében kollégáimmal a folyamatos és megfelelő kommunikációt elengedhetetlennek tartom, döntéseim meghozatala során továbbra is **racionálisan, empatikusan, de elfogulatlanul** kívánok eljárni.

A kiváló munkát végző igazságügyi alkalmazottak megbecsülésén alapuló és megtartásukra törekvő vezetői hozzáállást kiemelten fontosnak tartom.

Vezetőként egyik legfontosabb célom az is, hogy döntéseimmel, munkámmal hozzájáruljak ahhoz, hogy a bírósági szervezetben dolgozó kollégák a munkájukra egy élethosszig tartó, nagyra becsült hivatásként tekintsenek.

A továbbiakban **összefoglalóan be kívánom mutatni** a törvényszék, valamint az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok elmúlt időszakának **tevékenységét**, majd valamint a Büntető Kollégium működésével kapcsolatos **hosszú távú terveimet és azok ütemezését**.

I.

A BUDAPEST KÖRNYÉKI TÖRVÉNYSZÉK JELENLEGI, BÜNTETŐ ÜGYSZAKOT ÉRINTŐ MŰKÖDÉSÉNEK ÁTTEKINTÉSE

1. A Budapest Környéki Törvényszék és a járásbíróságok személyi feltételei

A Büntető Kollégiumnak az állandó tagok mellett 6 járásbíróági bíró választott tagja van.

A Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területéhez 2019. január 1. napjától **14 járásbíró**ság tartozik, ahol büntető ügyszakban összesen **58 büntető bíró** ítélezik, közülük jelenleg 3 fő tartósan távol van.

A törvényszék Büntető Kollégiumának 32 törvényszéki bírájából **11 törvényszéki bíró elsőfokon, 17 pedig másodfokon** ítélezik. Az elsőfokú ítélező bírók közül egy a Büntető Kollégium kollégiumvezető-helyettese, egy bíró részben kirendeléssel a Budakörnyéki Járásbíróság Nyomozási Bírói Csoportját segíti a kényszerintézkedésekkel kapcsolatos indítványok elbírálásában, míg egy bíró jelenleg teljes kirendeléssel a Budakörnyéki-, illetve a Dunakeszi Járásbíróságon jár el.

A törvényszéki bírák közül **4 bíró a Büntetés-végrehajtási Csoportban** büntetés-végrehajtási bírói feladatokat lát el.

A fentiek mellett jelenleg **két járásbírósi büntető bíró teljes kirendeléssel** a másodfokú ítélezést, míg **egy járásbíró** a Büntetés-végrehajtási Csoport munkáját **segíti**. A Büntetés-végrehajtási Csoport megnövekedett munkaterhének megsegítésére a törvényszék Közigazgatási Kollégiumából egy bíró egészében, míg a járásbíróságokról több járásbíró meghatározott számú kártalanítási ügy intézése érdekében szintén kirendelésre került a Csoporthoz.

A Budapest Környéki Törvényszék Büntető Kollégiumába jelenleg **egy bírósági titkár** van beosztva, egy további bírósági titkári státusz betöltése folyamatban van, míg a Büntetés-végrehajtási Csoportban a bírósági titkári létszám – az egyik törvényszéki bírósági titkár, kezdeményezésemre a csoportba történt áthelyezésével – 2020. január 1. napjától 6 fő. A büntetés-végrehajtási titkárok főként a kártalanítási ügyek feldolgozását végzik, míg a törvényszéki titkár egyéb feladatai mellett előkészítő tevékenységével segíti a másodfokot a fellebbezett büntetés-végrehajtási ügyek felülbírálata során.

A Büntetés-végrehajtási Csoport munkáját a fentiek mellett jelenleg **4 járásbírósági titkár kirendeléssel segíti.**

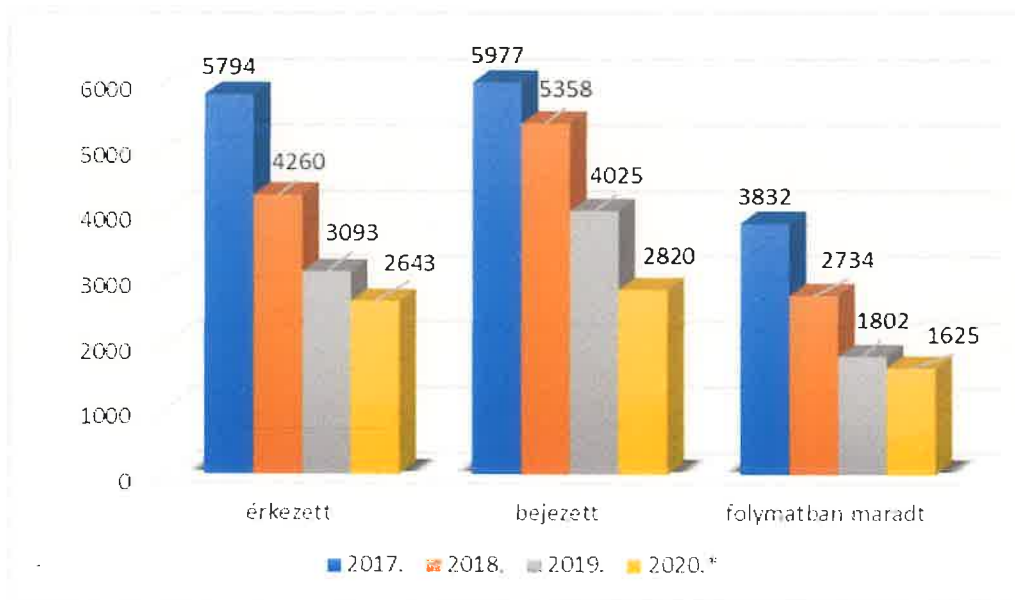
A törvényszéken másodfokú szakágban a tanácsok mellett egy-egy, összesen **6 fő**, míg elsőfokon a tanácsok mellett összesen **9 fő tisztviseelő** dolgozik. Ezen kívül egy tisztviseelő 2020. január 1. napjától a másodfokú tanácsok melletti jegyzők munkáját segíti. A büntető **kezelőirodán 3 fő tisztviseelő és 1 fő fizikai alkalmazott** végzi a mindennapi feladatokat.

A Büntetés-végrehajtási Csoportban jelenleg 15 tisztviselő dolgozik, közülük egy irodavezetői, egy irodavezető-helyettesi munkakörben, 4 fő irodai iktatást végez, 2 fő pedig a kártalanítási ügycsoport irodai iktatási munkáit teljesíti. A további tisztviselők közül 4 fő a büntetés-végrehajtási bírók melletti jegyzői munkát végzi, 2 fő a bírósági titkároknak ad ki, míg egy felsőfokú bírósági ügyintéző a bírák meghallgatásain vezeti a jegyzőkönyvet és a kiadásban is segít.

2. A járásbíróságok ügyforgalmi adatai

A korábbi évek statisztikai kimutatásai kapcsán a meghatározóbb ügyforgalmi adatokat – azok szemléletesebb bemutatása érdekében – grafikonokkal ábrázolom. A legutóbbi évre vonatkozóan teljes adatok a pályázat elkészítésekor nem álltak rendelkezésemre, így a 2020. év eredményeit november 30. napjáig vettem figyelembe. Fontos hangsúlyozni azt is, hogy ezen év adatainak értékelésekor minden esetben figyelemmel kell lenni arra is, hogy a koronavírus világjárvány miatt elrendelt rendkívüli ítélkezési szünet, illetve az azt követően még fennálló vészhelyzet visszaesést okozott a befejezések és emelkedést hozott a folyamatban maradt ügyek számában.

2.1. A járásbíróságok peres ügyforgalmi adatai

*a 2020. év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

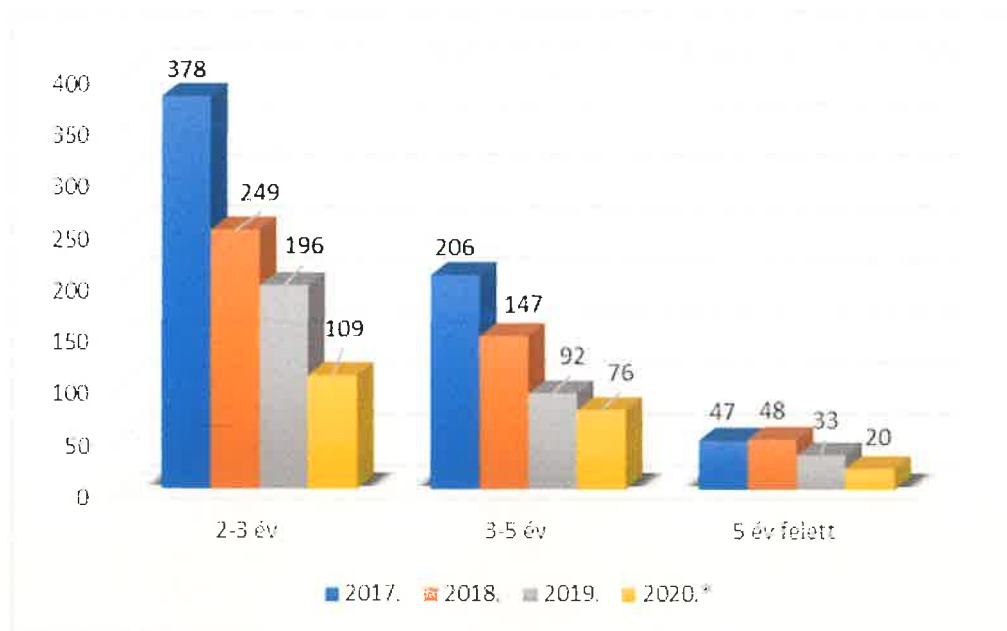
A diagram alapján megállapítható, hogy járásbíróságokon az elmúlt években – nyilvánvalóan részben a 2018. július 1-jével hatályos új büntetőeljárás törvénnyel összefüggésben – **markánsan és folyamatosan csökkent az érkezés**. Az érkezett peres ügyek egy bíróra számított havi átlaga 2019. évre 22,73 %-kal csökkent. Ez a tendencia már a 2020. év adatainak ismeretében is láthatóan tovább folytatódott.

Emellett az is látható, hogy a befejezések száma az elmúlt négy évben szintén csökkenést mutatott, mint ahogy – főként a kisebb érkezés miatt – a folyamatban lévő ügyek számában is visszaesés tapasztalható. Beszédesebb, hogy **négy év alatt közel 2000 darabbal csökkent a törvényszéken a járásbíróságok ügyterhe**.

A fenti adatok mellett ki kell azonban emelni azt is, hogy 2020. évet megelőző mindegyik évben **az egy bíróra számított büntető peres ügyek száma** a járásbíróságokon mint az érkezést, úgy a befejezést és a folyamatban maradt ügyek számát illetően **az országos átlagot meghaladta**.

Mivel a 2020. év adatai az országos átlagot illetően nem állnak rendelkezésre, a 2019. év adataihoz visszanyúlva rögzíthető, hogy a 14 járásbíróság közül csupán három olyan járásbíróság (a Budaörsi-, a Ceglédi- és a Dabasi Járásbíróság) volt, ahol az egy bíróra jutó folyamatban maradt ügyek száma az országos átlag alá került.

2.2. Az elhúzódo ügyek száma a járásbíróságokon

*a 2020 év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

Az adatokból látható, hogy az elmúlt években **a 2 éven túli ügyek száma folyamatosan és meredeken csökkent**, ez a csökkenés az összes 2 éven túli ügyet nézve 2017. évről 2020. év végére jelentős, **67,52 %-os** volt.

Az **öt éven túl** folyamatban lévő ügyek száma és aránya is visszaesett főként az elmúlt két évben. Az ilyen hosszú pertartamú ügyek száma a járásbíróságokon míg 2019. év végén 33 db volt, addig 2020. november végére ez közel 40 %-kal tovább csökkent.

Az alábbi táblázat az egyes járásbíróságokon 2020. november 30-án folyamatban lévő 2 és külön az 5 éven túli ügyek számát és az összes ügghöz viszonyított arányát mutatja.

Bíróság	2 éven túl folyamatban lévő büntető peres ügyek		5 éven túl folyamatban lévő büntető peres ügyek		összesen folyamatban lévő büntető peres ügyek száma
	száma	aránya	száma	aránya	
Budakörnyéki Járásbíróság	27	24,1 %	6	5,36 %	112
Budaörsi Járásbíróság	13	16,25 %	2	2,05 %	80
Ceglédi Járásbíróság	9	6,2 %	3	2,07 %	145
Dabasi Járásbíróság	6	7,59 %	1	1,27 %	79
Dunakeszi Járásbíróság	21	14,18 %	3	2,03 %	148
Érdi Járásbíróság	0	0 %	0	0 %	141
Gödöllői Járásbíróság	26	14,05 %	0	0 %	185
Monori Járásbíróság	3	3,94 %	2	2,63 %	76
Nagykátai Járásbíróság	4	5,47 %	0	0 %	73
Nagykőrösi Járásbíróság	13	18,3 %	0	0 %	71
Ráckevei Járásbíróság	8	12,3 %	0	0 %	65
Szentendrei Járásbíróság	22	14,76 %	1	0,67 %	149
Szigetszentmiklósi Járásbíróság	30	14,77 %	0	0 %	203
Váci Járásbíróság	3	3,06 %	2	2,04 %	98
Összesen	185	11,38 %	20	1,23 %	1.625

A fenti táblázata alapján megállapítható, hogy a 14 járásbíróóság közül 7 járásbíróóságon volt a 2 éven túli ügyek száma 14% felett, míg 6 járásbíróóságon haladta meg az 5 éven túl folyamatban lévő peres ügyek aránya a 2%-ot. Az is kiemelendő, hogy csupán 3 olyan járásbíróóság (a Budakörnyéki-, a Budaörsi- és a Dunakeszi Járásbíróóságon) volt, ahol mind a 2, mind az 5 éven túli ügyek száma a hivatkozott arány felett volt. A fenti számokat nézve azt is ki kell emelni, hogy 2020. I. félévének végére a járásbíróósági 5 éven túli ügyek száma az országos átlag felett volt.

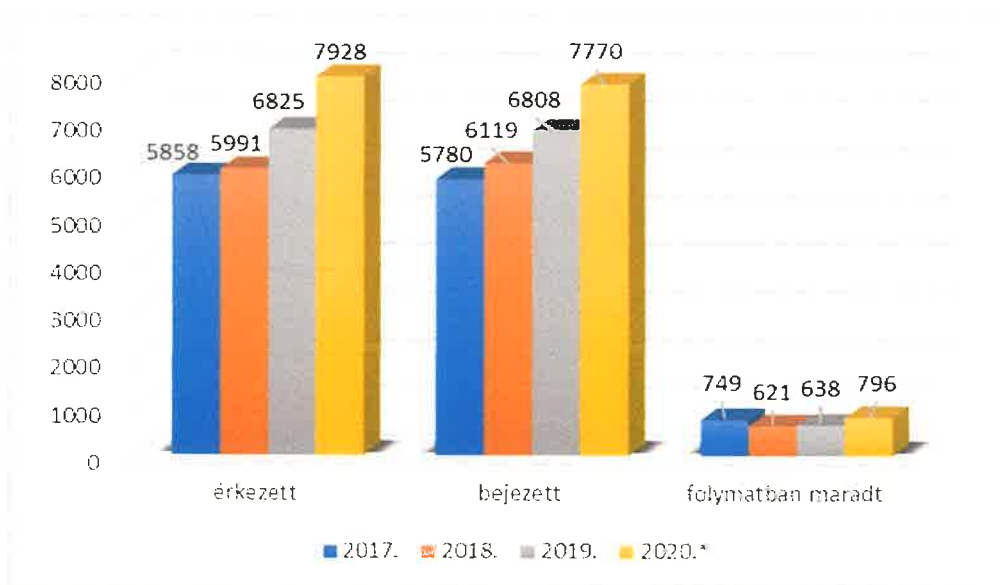
2.3. A járásbíróóságok ítélkezésének megalapozottsága

Év	Helybenhagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
2017.	31,41 %	41,26 %	6,97 %	20,36 %
2018.	36,15%	41,62%	5,61%	16,62
2019.	32,77%	47,72%	3,00%	16,51%
2020.*	40,90%	61,00%	1,70%	15,00%

*a 2020. év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

Az elmúlt négy évet vizsgálva látható, hogy a járásbíróóságok ítélkezésének **megalapozottsága nagymértékben javult**. Jelentősen visszaesett a hatályon kívül helyezések száma, és míg a helyben hagyások az összes felülbírálati ügy 32,77%-át tették ki 2019. évben, addig ez 2020. év végére 40,9%-ra emelkedett.

2.4. A járásbíróóságok nemperes ügyforgalmi adatai

*a 2020. év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

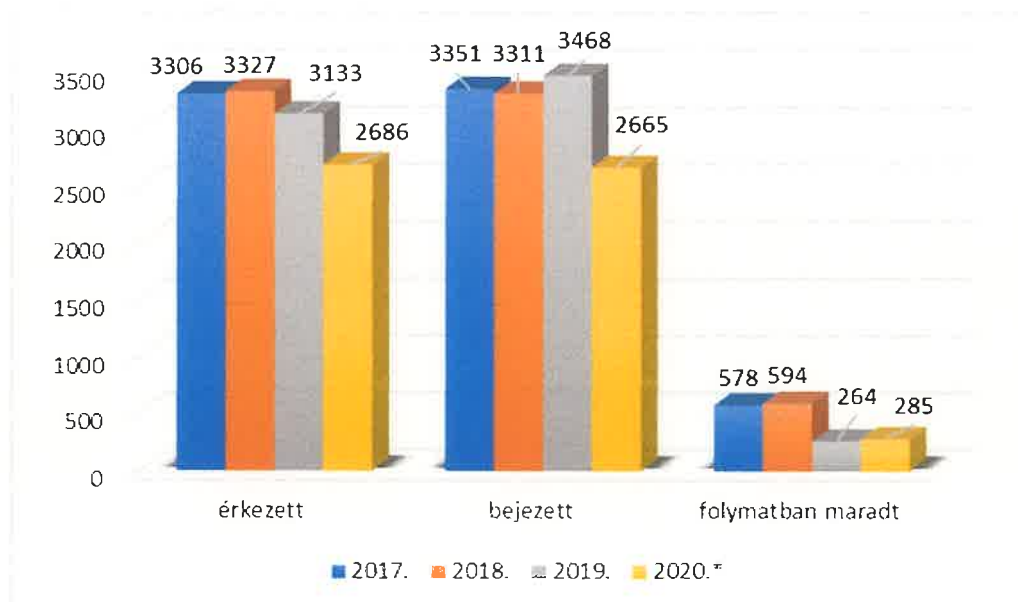
A grafikonból kivehető, hogy a büntető peren kívüli érkezett ügyek számának emelkedése mellett a befejezések száma is növekedni tudott. A **folyamatban lévő ügyek száma** míg 2018. évben visszaesett, addig **2020. év végére a 2017. évi ügyszámot újból elérte**, sőt kissé (47 db üggyel) meg is haladta azt. Megfigyelhető, hogy az emelkedő peren kívüli ügyszámok részben az új eljárási törvény 2018. évi hatálybalépéséhez köthetőek, ettől kezdődően elterjedtek azon eljárást egyszerűsítő alternatív jogintézmények is, melyek tárgyaláson kívül lehetővé tették és teszik is az

ügyek gyors befejezését. Jó példa erre a **büntetővégzéssel befejezett ügyek** számának változása, ez 2019. évre az azt megelőző évhez képest **39,35%-kal emelkedett**.

2.5. A járásbírók szabálysértési ügyforgalmi adatai

A szabálysértési ügyszakból érdemes kiemelni a meghatározó számokat, azaz a járásbírók összesített peres szabálysértési ügyforgalmi és a központi szabálysértési bíróság nemperes szabálysértési ügyforgalmi adatait.

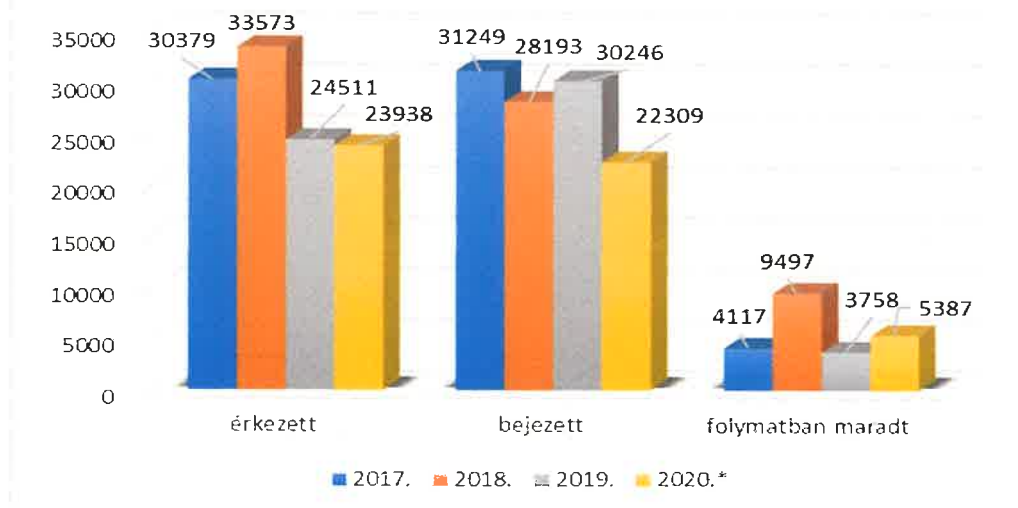
2.5.1. A járásbírók peres szabálysértési ügyforgalmi adatai

*a 2020 év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

A fenti adatokból látható, hogy a járásbírók peres szabálysértési ügyek számában az elmúlt két évben egy markánsabb, 20 %-ot elérő **csökkenés** következett be, illetve négy év alatt a folyamatban lévő ügyek száma is 293 db-nyal lett kevesebb.

2.5.2. A központi szabálysértési bíróság nemperes ügyforgalmi adatai

*a 2020 év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

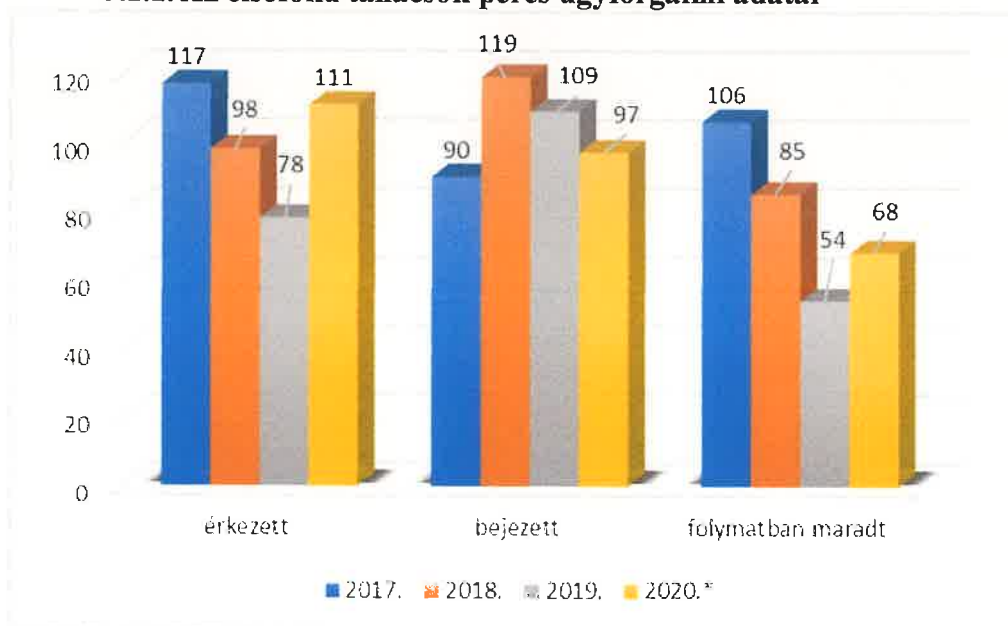
Mint ismeretes, a Budakörnyéki Járásbíróság mint központi szabálysértési bíróság 2014. január hó 1. napjától a szabálysértési elzárásra történő átváltoztatás iránti ügyekben jár el a Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területén. A központi szabálysértési bíróságon 2018. évben egy 10,5 %-os nemperes ügyérkezés emelkedést követően **az elmúlt két évben jelentősen, először 9062 db, majd 573 db üggyel esett vissza az érkezett szabálysértési ügyek száma.** Mivel az ügyérkezést a befejezések száma az elmúlt évben nem követte, 2020. év végére **1629 db üggyel nőtt az előző évhez képest a folyamatban maradt peren kívüli szabálysértési ügyek száma.**

3. A Budapest Környéki Törvényszék ügyforgalmi adatai

A legutóbbi évre vonatkozóan teljes adatok itt sem álltak rendelkezésemre, így azok itt is november 30. napjáig szerepelnek. A 2020. év ezen adatainál is figyelembe kell venni azt, hogy a világjárvány miatt elrendelt rendkívüli ítélkezési szünet és az azt követően még fennálló vészhelyzet óhatatlanul visszavetette a befejezések és növelte a folyamatban maradt ügyek számát.

3.1. A törvényszék elsőfokú tanácsainak ügyforgalmi adatai

3.1.1. Az elsőfokú tanácsok peres ügyforgalmi adatai

*a 2020. év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

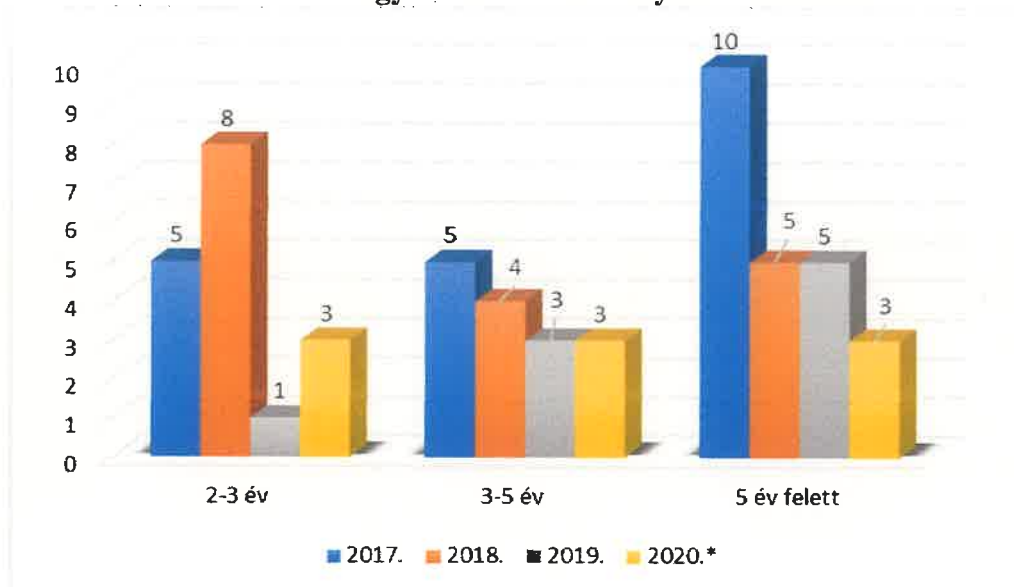
Az elsőfokú ügyszakban az érkezések száma 2018. évben 16,24 %-kal csökkeni kezdett, és mivel a bírák a peres befejezések számát emelni tudták, **kedvezően alakult** a folyamatban maradt ügyek száma is. Az új büntetőeljárás törvény eljárásokat gyorsító rendelkezései miatt 2019. évben is tovább **folytatódott az érkezések csökkenése** (20 %-kal) és az egyszerűsödő szabályok miatt magas volt a befejezések száma is. Mindezek hatására **2019. év végére** a 2017 évi adatokhoz képest **a felére esett vissza** a folyamatban maradt megyei elsőfokú ügyek száma. **2020. évben az érkezés újbóli** (42,3%-os) **emelkedése figyelhető meg**, ennek hatására a folyamatban maradt ügyek száma is nőtt év végére. Az érkezés emelkedését, illetve tartósságát a későbbiekben mindenképpen szükséges elemezni és figyelemmel kísérni.

A fenti adatok mellett itt is ki kell térni arra, hogy mindegyik évben **az egy bíróra számított**

büntető peres ügyek száma a törvényszéki elsőfokon mind az érkezést, mind – a 2019. évi befejezést kivéve – a befejezést, mind pedig a folyamatban maradt ügyek számát illetően **az ország átlag alatt maradt.**

Említést érdemel e helyütt az is, hogy több törvényszéki elsőfokú ügyeket tárgyaló bíró saját törvényszéki referádája ellátása mellett járásbíróságokra is ki volt rendelve az elmúlt években egy-egy bonyolult, sokszereplős, igen nagy terjedelmű járásbíróági büntetőügy tárgyalására is, amely a fenti statisztikai adatok között nem került feltüntetésre.

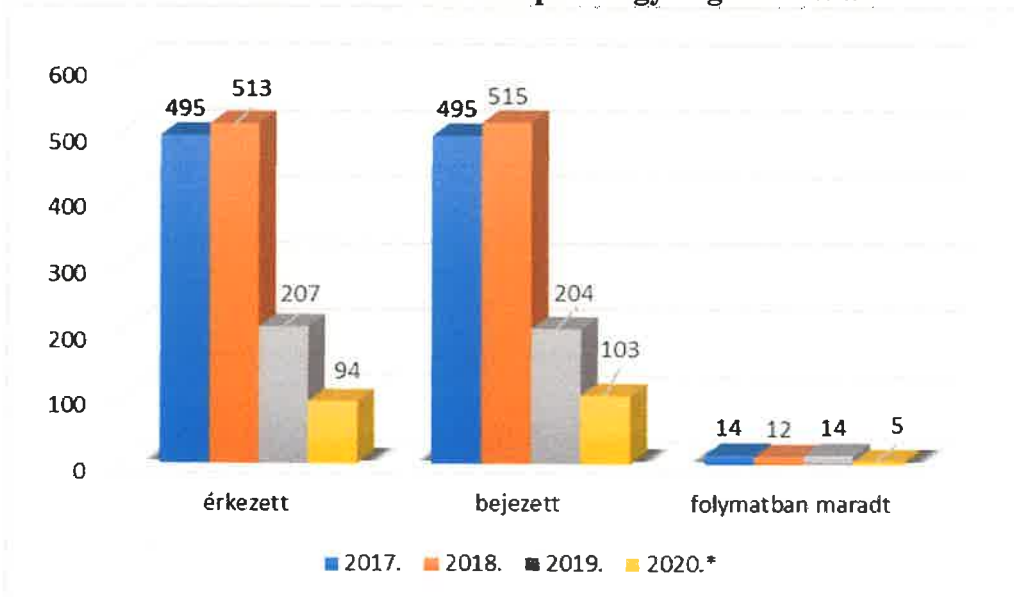
3.1.2. Az elhúzódo ügyek száma a törvényszéki elsőfokon

*a 2020. év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

Az elmúlt években a hosszú pertartamú elsőfokú ügyek száma összességében kedvező képet mutatott a törvényszéken. Míg a két éven túli ügyek száma 2019-re a harmadára csökkent, addig 2020. év végére az öt éven túli ügyek száma esett 40%-kal vissza.

3.1.3. Az elsőfokú tanácsok nemperes ügyforgalmi adatai

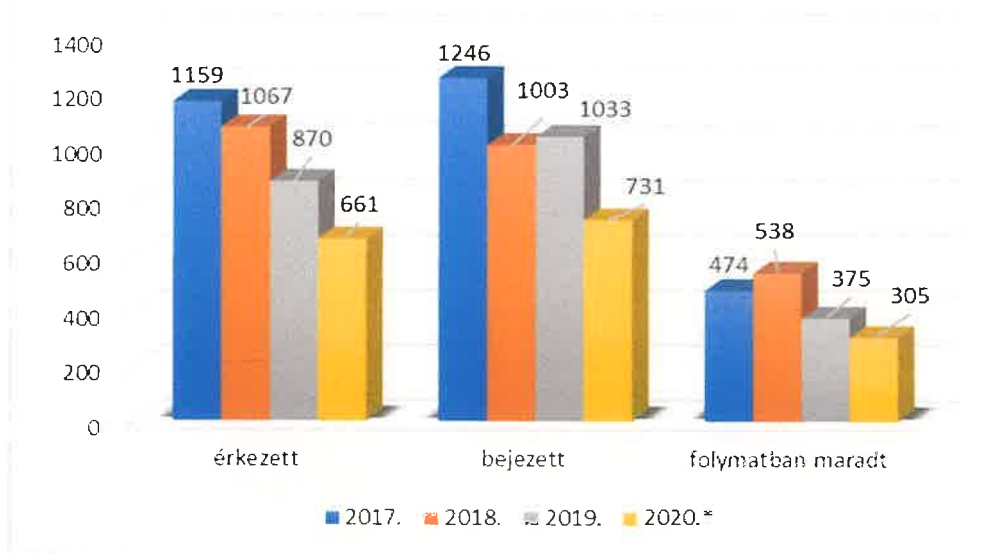

*a 2020. év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

A peren kívüli ügyek terén a bírák 2018-ban a 3,51 %-kal emelkedő érkezés mellett a befejezések számát is növelni tudták, majd 2019-ben és 2020-ban a csökkenő érkezés mellett a befejezések számát szinten tudták tartani. Ennek köszönhetően ezen ügycsoportban az ügyeket **időszerűen** be tudták fejezni, így a folyamatban maradt nemperes ügyek négy éves minimumra kerültek.

3.2. A törvényszék másodfokú tanácsainak ügyforgalmi adatai

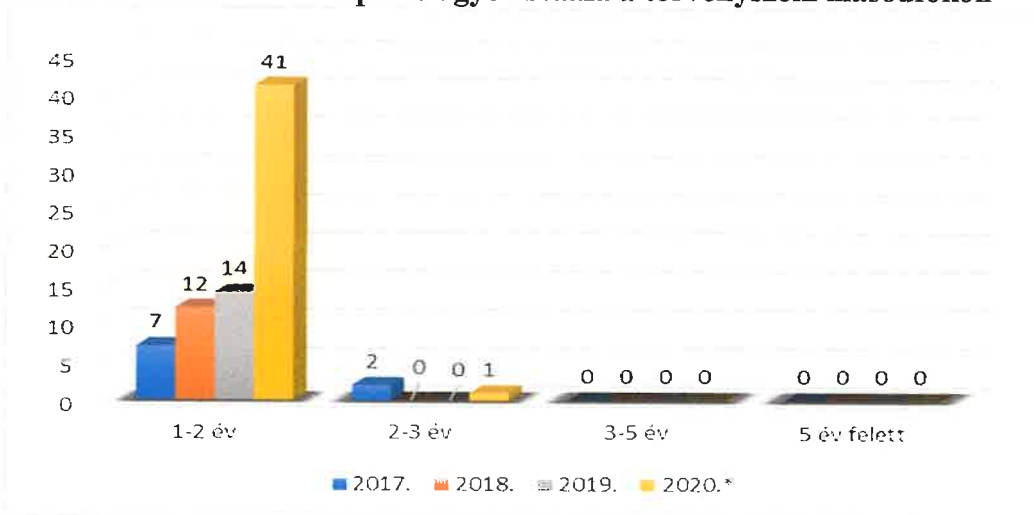
3.2.1. A másodfokú tanácsok peres ügyforgalmi adatai

*a 2020. év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

A fenti adatokból megállapítható, hogy az elmúlt években folyamatosan **csökkent másodfokon az ügyérkezés**, illetve csökkenő tendenciát mutatott a befejezések száma is. Mind emellett 2019., illetve 2020. év végére a folyamatban lévő ügyek száma is visszaesett. Fontos hangsúlyozni, hogy a másodfokú ügyek érkezés száma, befejezés száma és a folyamatban maradt ügyek száma 2017. óta végig **meghaladta az országos átlagot**, egyedül az érkezések száma esett ez alá 2019. évben. Az ügyszámokban megmutatkozó csökkenés a bírák kiemelkedő munkájának, illetve az új büntetőeljárási törvény másodfokra vonatkozó, eljárást gyorsító rendelkezéseinek köszönhető.

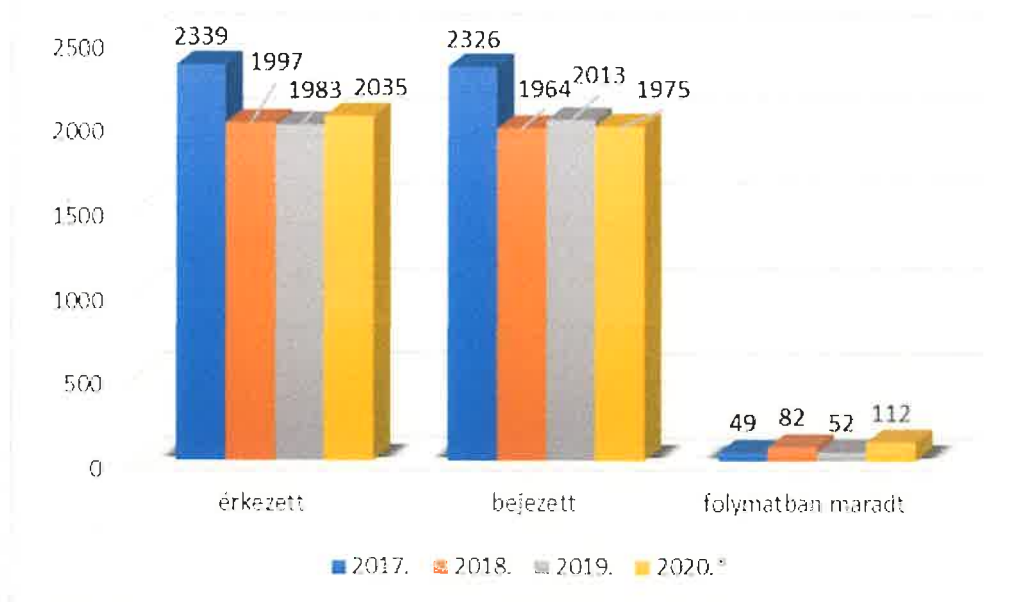
3.2.2. Az elhúzódo peres ügyek száma a törvényszéki másodfokon

*a 2020. év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

A fenti adatokból látható, hogy míg a két éven túli ügyek száma igen kedvező képet mutat, addig az éven túli peres ügyek száma jelentősen megemelkedett az elmúlt két évben, különösen 2020-ban. Az is kiemelését érdemel emellett viszont, hogy másodfokon évek óta nem volt három éven túli peres ügy.

3.2.3. A másodfokú tanácsok nemperes ügyforgalmi adatai

*a 2020. év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

Másodfokon egy csökkenő tendencia után 2020-ban – a peres ügyektől eltérően – kissé (2,6%-kal) emelkedett a peren kívüli ügycsoportban az érkezett ügyek száma. Figyelemmel a befejezések csökkenésére is, egy év alatt a folyamatban maradt ügyek száma több mint a duplájára emelkedett.

3.3. A törvényszék első- és másodfokú tanácsai ítélezésének megalapozottsága

A járásbírók eredményéhez hasonlóan 2019. évre a törvényszéki első- és másodfokon is **igen kedvezően alakultak** a megalapozottsági mutatók, továbbra is alacsony volt a fellebbviteli bíróságok által hatályon kívül helyezett határozatok száma.

Mivel a 2020. évi adatok sem az első-, sem a másodfok kapcsán nem állnak rendelkezésre, érdemes kitérni a 2019. évi Fővárosi Ítéltáblai határozatok tartalmára is.

Az alábbi táblázat a **törvényszék elsőfokú tanácsai és az ítéltábla viszonylatában** tartalmaz adatokat.

Év (ügyszám)	Helybenhagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
2018. (48 db)	37,5 %	60,41 %	2,08 %	0 %
2019. (72 db)	16,66 %	77,77 %	2,77 %	0%

Látható, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2019-ben a megelőző évhez képest 50 %-kal több törvényszéki elsőfokú peres ügyet bíralt felül. Ezen adatokból megállapítható, hogy a **helybenhagyó határozatok száma** közel 20 %-kal **csökkent**, míg a **megváltoztatások aránya** közel 17 %-kal **nőtt**. A **hatályon kívül helyezett határozatok** száma közel azonos volt az előző évvel, azok továbbra is **alacsonyan maradtak**.

Az alábbi táblázat a Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság törvényszékekkel kapcsolatos döntéseit tartalmazza.

Év (ügyszám)	Helybenhagyás	Megváltoztatás (minősítés változtatás nélkül)	Minősítés változtatás	Hatályon kívül helyezés
2018. (18 db)	8	6	0	1
2019. (23 db)	13	1	1	1

A másodfok megalapozottsági mutatói az elmúlt években **javuló tendenciát mutatnak**. Noha nőtt a felülbírált határozatok száma, emelkedett a helybenhagyó határozatok, míg csökkent a megváltoztatások aránya, illetve nem nőtt a hatályon kívül helyezések száma.

A Kúria törvényszéket érintő határozatai:

Év (ügyszám)	Indítvány elutasítása	Helyben- hagyás	Határozat- hozatalt mellőzte	Felülvizsg. eljárás megszűnt.	Határozat megvált.	Bíróságot új eljárásra utasította
2017. (33 db)	13	12	0	0	0	0
2018. (81 db)	40	27	0	0	4	0
2019. (64 db)	42	15	0	0	3	3
2020.* (48 db)	29	13	0	0	2	4

*a 2020 év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

A Kúria a törvényszéket érintően az elmúlt két évben a felterjesztett ügyek több mint felében a felülvizsgáltara vonatkozó indítványt elutasította. Noha még a teljes 2020-as év adatai nem állnak rendelkezésre, az már látható, hogy a **helybenhagyással befejezett ügyek aránya az előző évhez képest emelkedett**, és markánsan nem nőtt a hatályon kívül helyezett határozatok száma.

Az ítélezés megalapozottságát jelzik az alkotmányjogi panaszokkal kapcsolatos eljárások eredményei is. A Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területén 2019. évben összesen **13 db alkotmányjogi panaszt nyújtottak be**, amely a megelőző évhez képest csaknem háromszoros emelkedést jelez. Az előző évekhez hasonlóan a beadványok főként az Alaptörvény tisztességes eljárás, ésszerű határidőn belüli ügyintézés, független, pártatlan bíróság, védelemhez való jog, jogorvoslathoz való jog sérelmére hivatkoztak. Az Alkotmánybíróság az eddig visszaérkezett 2019. évi ügyek többségében a panaszt vagy visszautasította, vagy érdemi eljárást sem indított azok alapján.

3.4. A Büntetés-végrehajtási Csoport működése

A Büntetés-végrehajtási Csoport (továbbiakban BV. Csoport) működését az elmúlt években nagyban befolyásolta, hogy 2017. január 1-jétől a jogalkotó a büntetés-végrehajtási bíró hatáskörbe utalta az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti **kártalanítási kérelmek** elbírálását.

Az új ügytípus hatalmas ügyérkezést és ezáltal **megnövekedett munkaterhet eredményezett** a Budapest Környéki Törvényszék BV. Csoportja számára, az illetékességi területén elhelyezkedő büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak nagy száma miatt.

Az évek során a Budapest Környéki Törvényszék elnöke járásbíróági bírói és bírósági titkári kirendelések útján és egyéb személyi erőforrás átcsoportosításával segítette az ügyhátralék ledolgozását. Emellett 2019. szeptember hó 11. napján a Budapest Környéki Törvényszék, mint fogadó bíróság együttműködési megállapodást kötött a Szekszárdi Törvényszékkel, mint küldő bírósággal.

A megállapodás keretében 17 fő bíró és 5 fő bírósági titkár kirendelésre került 2019. év szeptember hó 15. napjától 2020 június hó 30. napjáig a Budapest Környéki Törvényszékre az átadott 1800 db kártalanítási eljárás első- és másodfokú feldolgozása céljából. A kirendelés lejártával megállapítható volt, hogy a Szekszárdi Törvényszék átütő mértékben nem tudta lecsökkenteni besegítésével a BV. Csoportban folyamatban lévő kártalanítási ügyek számát.

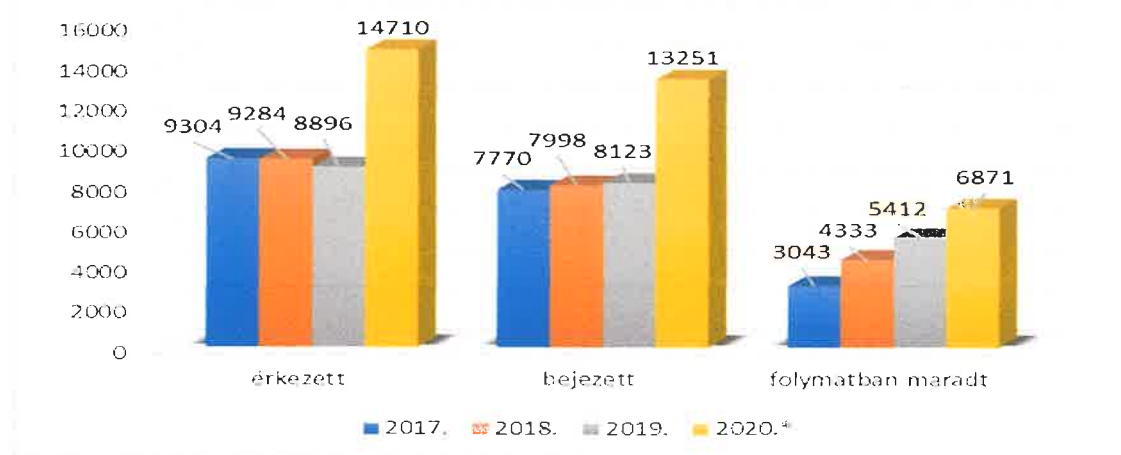
Le kell szögezni, hogy az ilyen típusú ügyek időszerű befejezését mindvégig nagyban hátráltatta, hogy a büntetés-végrehajtási intézetektől az előterjesztések az elmúlt időszakban igen gyakran hiányosan érkeztek, emiatt az érdemi döntés meghozatalához szükséges hiánypótlási eljárások hónapokat vettek igénybe.

A döntések jogszabályban előírt 30 napos ügyintézési határidejének tartását a hiánypótlások mellett a sértetti megkeresések időigényessége is nehezítette. Az ügyhátralék eredményesebb feldolgozása érdekében a törvényszéken igazgatási ellenőrzések is történtek az elmúlt hónapokban. Ezek lefolytatásában személyesen is részt vettem.

A Büntető Kollégium kollégiumvezetője 2020.El.II.E.14/39/3. és 2020.El.II.E.14/39/5. számú kollégiumvezetői intézkedésekben **célvizsgálat** lefolytatását rendelte el a Büntetés-végrehajtási Csoport **járásbíróági bírói kirendeléssel intézett kártalanítási ügyeinek intézése kapcsán**. A vizsgálat kiterjedt az ügyek intézésének módjára, a határidők megtartására, a befejezést gátló tényezőkre, az esetleges bírói (titkári) mulasztások feltárására.

A 2020.El.II.E.1/169/3. számú intézkedésében szintén a kollégiumvezető **célvizsgálat** lefolytatását rendelte el a fellebbezett **kártalanítási ügyek hatályon kívül helyezési gyakorlatának feltárása** érdekében.

3.4.1. A Büntetés-végrehajtási Csoport összesített ügyforgalmi adatai

*a 2020 év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

Fenti diagramból látható, hogy már az elmúlt években **folyamatosan magas volt az érkezések és a befejezések száma**, és ezek a számok 2020. évben drasztikusan meg is ugrottak. Év végéig 65 %-kal nőtt az érkezés, míg 63 %-kal a befejezések száma. Utóbbi ügyszám emelkedések arra vezethetők vissza, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet, valamint a veszélyhelyzet kihirdetésével összefüggésben egyes büntetés-végrehajtási szabályok módosításáról szóló 90/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet módosításáról szóló 229/2020. (V. 25.) Korm. rendelet alapján a veszélyhelyzetre tekintettel a büntetés-végrehajtási bírói eljárások egy részét (köztük a kártalanítási eljárásokat) fel kellett függeszteni, majd 2020. június 1. napjával, **újraindulásuk miatt új számra kellett iktatni**.

Megállapítható továbbá, hogy az évek során **fokozatosan nőtt a folyamatban maradt ügyek száma** is, 2020. év végére ez az egy évvel ezelőtti számhoz képest 26,9 %-kal emelkedett. A folyamatban maradt ügyek **döntő részét (55,84%) a nagyszámú kártalanítási ügy képezi**.

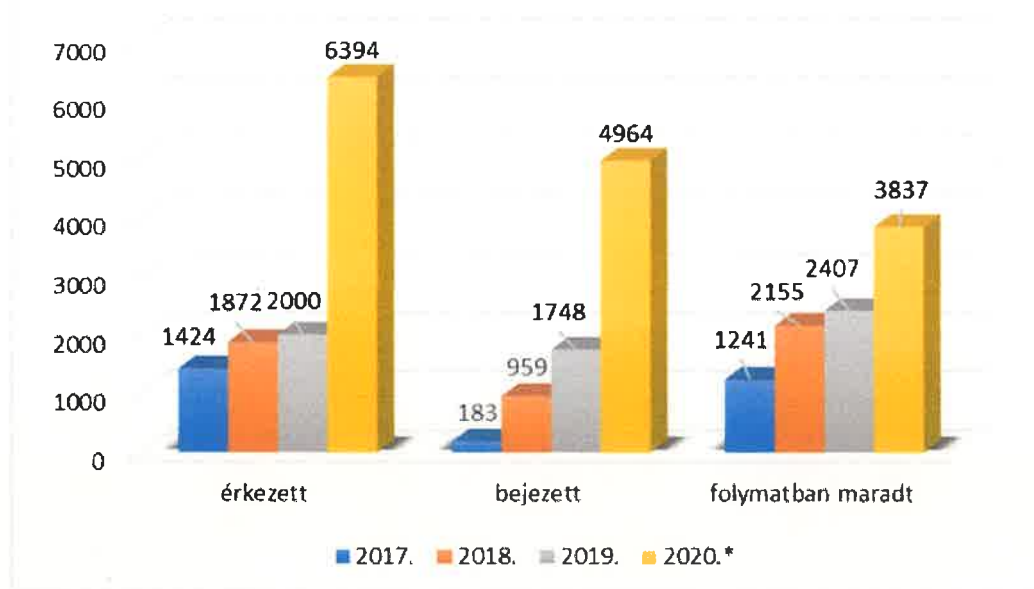
3.4.2. A Büntetés-végrehajtási Csoport ügyforgalmi adatai ügycsoportonként

ÉV	ÉRKEZETT			BEFEJEZETT			FOLYAMATBAN MARADT		
	SZV.	F.	BV.	SZV.	F.	BV.	SZV.	F.	BV.
2017.	3429	1501	4375	3304	1512	2955	819	127	2097
2018.	2812	1428	5044	2386	1480	4132	1246	76	3011
2019.	2622	1503	4771	2425	1454	4244	1749	125	3538
2020.*	3834	1265	9611	3110	1229	8912	2473	161	4237

*a 2020 év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

A Büntetés-végrehajtási Csoportban az elmúlt négy év adatait nézve megállapítható, hogy a fentiekben érintett – kötelező felfüggesztési – okok miatt egyedül a BV. lajstromú ügyeknél fordult elő nagyobb emelkedés az érkezések és a befejezések számában. A **folyamatban maradt ügyek száma** 2020. évben **valamennyi lajstromnál emelkedett** annak ellenére, hogy a befejezések száma nem maradt el jelentősen egyik ügycsoportnál sem az előző évi adatoktól.

3.4.3. A kártalanítási ügyekkel kapcsolatos adatok

*a 2020 év adataiban a decemberi adatok még nincsenek benne.

A Budapest Környéki Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjához az elmúlt négy évben folyamatosan egyre több „a kártalanítás az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények” miatti ügy érkezett. Ahogy a fentiekben már szó esett róla, a jogszabályi előírások miatti kötelező felfüggesztések és az újraindult nagyobb számú ügyek miatt **az érkezésekben és a befejezések számában nagy arányú növekedés volt kimutatható.**

Mivel az ügyérkezést a még nagyarányú befejezések száma sem tudta elérni, **a folyamatban maradt kártalanítási ügyek száma 2019-ről 2020. év végére 59,4 %-kal (1430 db üggyel) növekedett.** Látható, hogy noha a BV. Csoportban eljáró bírósági titkárok és bírák évről-évre folyamatosan növelni tudták a befejezések számát, mégis minden évben emelkedett (2018-ban 73,65 %-kal, 2019-ben 11,69 %-kal) a megmaradt ügyek száma.

II.

A BUDAPEST KÖRNYÉKI TÖRVÉNYSZÉK BÜNTETŐ KOLLÉGIUMÁNAK MŰKÖDÉSÉVEL ÉS A BÜNTETŐ ÜGYSZAK SZAKMAI IRÁNYÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TERVEIM

Kinevezésem esetén, mint kollégiumvezető, természetesen a Bszi. rendelkezéseire figyelemmel, illetve a Budapest Környéki Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatából eredő feladatok és felelősségi körök alapján járnék el. Emellett – szintén természetesen – a munkám során magamra nézve kötelezőnek tartom a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény és az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény irányadó rendelkezéseit, valamint az Országos Bírósági Hivatal szabályzataiban foglaltakat, amelyek maradéktalan érvényesülését magam is előtérbe helyezném, ahogy azt tettem eddig is.

A Büntető Kollégium valamennyi dolgozójával a személyi és a munkavégzés körében felmerülő problémák közös egyeztetésen alapuló optimális megoldására kívánok törekedni, a jó munkakörü légkör fenntartása érdekében.

1. Az ítélezés időszerűsége és az időszerűség javítása

A szakmai irányítás során magam is követendőnek tartom annak érvényesülését, hogy a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, azaz **a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek**. Fontosnak tartom ehelyütt is kiemelni, hogy mind járásbíróági elnökhelyettesként, mind pedig a Büntető Kollégium kollégiumvezető-helyetteseként mindig az volt a célom, hogy a bírák a szakmai színvonal és az időszerűség sérelme nélkül, az ítéelkezési tevékenységükhöz minden – az igazgatási oldalról megteremthető – segítséget megkapjanak.

Ehhez elsődlegesen a bírák **optimális munkaterhét kell megteremteni**, hiszen nem vitatott, hogy minél kevesebb ügy, adminisztrációs teher van a bírón, annál több erőt és időt fordíthat az érdemi ítéelkezésre. A szakmai igazgatási vezetőnek elsődlegesen nem is lehet más célja és feladata, minthogy a bírói munkaterhet az ideális szintre vigye le, és ezt a szintet folyamatosan ott is tartsa, ezzel úgymond „szolgálja” a szakmai irányítása alatt álló kollégákat a munkavégzésük során. Ezeket más mellett véleményem szerint az ésszerű munkafolyamatok kialakításával, a bírák munkáját könnyítő informatikai programok hatékony felhasználásával, a bírósági titkárok, felsőfokú bírósági ügyintézők önálló hatáskörükben is elvégezhető (kompetencia alapú munkavégzés), illetve a fogalmazók határozat előkészítő munkájának bevonásával lehet előmozdítani.

Amikor a törvényszék kapcsán az ítéelkezés időszerűségéről beszélünk, fontos kitérni a két éven túli ügyek (ezen belül még kiemelten az 5 éven túli ügyek) számának alakulására, illetve ezen hosszú tartamú – és ide véve a soron kívüli – ügyekkel kapcsolatos igazgatási feladatokra.

Szakmai vezetőként – törvényszéki és járásbíróági szinten is – **a 2 éven túli ügyek számának erőteljes csökkenését tartom követendő célnak**. Fontos, hogy az olykor kedvező adatokat tartalmazó időszerűségi mutatók ne állítsák le a hosszú pertartamú ügyek terén tett eddigi bírói és helyi vezetői erőfeszítéseket. Önmagában egy két éven túli ügy megléte még nem mulasztásra utal, azonban az igazgatási vezetőnek egy megfelelő vizsgálat során el kell tudni különítenie egy régóta folyamatban lévő ügy esetében azt, hogy az az ügy jellege miatt vált két éven túlivá, vagy azért, mert az abban megtett intézkedések sértették az eljárási határidőket, vagy az ügyviteli szabályokat.

A 2 éven túli és a más okból soron kívüli ügyekkel kapcsolatban a Budapest Környéki Törvényszék elnökének, illetve büntető kollégiumvezetőjének, és nem utolsósorban az Országos Bírósági Hivatal elnökének intézkedéseiben foglaltak maradéktalan betartását és hatékony ellenőrzését is kiemelten fontosnak tekintem, mivel enélkül ezen ügycsoport számának érzékelhető csökkenése nem érhető el.

Jó iránynak tartom azon **2020.OBH.XX.G.11/4. számú intézkedést**, amelyben az Országos Bírósági Hivatal elnök elrendelte, hogy a járásbírói és törvényszéki szakmai-igazgatási vezetők megosztva legyenek kijelölve valamennyi 2 éven túli ügyre, és a bírák ilyen irányú kérése esetén személyesen kísérik figyelemmel az adott ügyet és a számukra szakmai segítséget nyújtsanak. Az ennek keretében – a bírói függetlenség tiszteletben tartása mellett – önkéntesen biztosított, egyfajta külső szemszögből adott jogi támogatás véleményem szerint is döntően hozzájárulhat egy-egy régebbi ügyben a megalapozott, időszerű és érdemi döntéshozatalhoz.

A soron kívüli ügyek ellenőrzése kapcsán fontosnak tartom az elmúlt évben meghozott, a **soron kívüli ügyekben kitöltendő egyszerűsített adatlapokról** szóló 2018.El.II.E.1/80. számú kollégiumvezetői intézkedést, amelynek előkészítésében magam is részt vettem. A korábbiakhoz képest kevesebb időráfordítással – csupán kéthavonta – kitöltendő, illetve kéthavonta tovább vezetett, de annál inkább informatívabb adatlappal minden folyamatban lévő soron kívüli ügyben megtett bírói intézkedés figyelemmel kísérhető, illetve kontrollálható az esetlegesen indokolatlanul elhúzódó, az eljárási határidőket meg nem tartó bizonyítási eljárás.

Fontos kiemelni, hogy a soron kívüliség, illetve az időszerűség megtartása a bíró számára a tőle számon kérhető kötelezettséget jelenti, vagyis az eljárás más szereplőinek mulasztása/késedelme csak abban az esetben telepít a bíróra felelősséget, amennyiben nem élt az eljárási törvényben biztosított szankcionálási jogaival, a késedelem megszüntetése érdekében nem tesz meg minden tőle elvárható intézkedést. Az elvárhatóság megítélésénél pedig a Be. és a többi ügyvitelre vonatkozó norma az irányadó.

Magam is követendőnek tartom azt a célt, hogy az időszerű ítélezés megteremtésénél nem maradhat el az **1-2 év közötti ügyek figyelemmel kísérése** sem, hiszen ezen ügycsoportnál állítható meg a leghatékonyabban az ügyek két éven túlívá válása.

A fentiek mellett nem maradhat el továbbra sem a tárgyalások időben történő megkezdésének, a **tárgyalási napok kihasználtságának**, a soron kívüli ügyekben az új határnap időpontjának, illetve az **írásba foglalási határidők betartásának ellenőrzése**.

Hangsúlyozandó, hogy a kötelezettségeket számon kérő bírósági vezető döntéseiben mindig **kiegyensúlyozott, következetes és kiszámítható** kell, hogy maradjon. Elsődleges továbbá, hogy **ellenőrzésekor a BIIR és az ITR rendszerből kinyerhető adatokból induljon ki**, és a bírákat ítélező tevékenységében indokolatlan – az e rendszerekből is elérhető – adatkérésekkel ne zavarja, illetve **vizsgálatakor a bírói függetlenséget maximálisan tiszteletben tartsa**.

Fontos még, hogy az egyes szakmai értekezleteken visszatérően szóba kerüljön a soron kívüli ügyek kitűzési gyakorlata, továbbá a tárgyalási nap lehető legoptimálisabb kihasználásának kérdése, illetve az, hogy az ezekkel kapcsolatos tapasztalatokat és jó gyakorlatot a kollégák egymással is megosszák.

Ugyanígy elsődleges a törvényszék büntető ügyszakában a 2020.El.II.E.1/182/2. számú, 2020. október 22. napjától hatályos, **a soron kívüli ügyek befejezését gyorsító és az ügyek időszerű elbírálását javító igazgatási eszközökről szóló kollégiumvezetői intézkedésben** megfogalmazottak betartása és a bírakkal, valamint az igazgatási, szakmai vezetőkkel való betartatása.

Ezen belül kiemelendő, hogy **az öt éven túli ügyek esetében az igazgatási vezetői ellenőrzés** mind helyi, mind törvényszéki szinten **fokozott és folyamatos** legyen, akár a BIIR, illetve az ITR rendszer adatainak ellenőrzése, vagy akár ha ez szükséges, tételes aktavizsgálat révén. **Fontos cél,** hogy az ilyen hosszú pertartamú ügyek száma se a járásokon, se a törvényszéken **ne legyen rosszabb az országos átlagnál** és főként a központi régió másik nagy törvényszékénél, azaz a Fővárosi Törvényszék adatainál.

Figyelemmel a **törvényszék másodfokán** a nemperes folyamatban maradt ügyek, illetve az éven túli peres ügyek számának jelentősebb emelkedésére, valamint megakadályozandó utóbbiak két éven túlivá válását, **szükségesnek látom a tanácsok munkájának átalakítását.**

Nemcsak ezen negatív számok miatt, hanem álláspontom szerint a szakmai munka elmélyítése érdekében is megfontolandó lehet **külön nemperes másodfokú tanács** jövőbeni felállítása, illetőleg a tanácsok – Fővárosi Ítéltábla mintájára – **négy tagúvá történő alakítása.** Előbbivel a nemperes ügyek (főként a BV. ügyek vagy a kényszerintézkedésekkel kapcsolatos döntések terén) az egységes joggyakorlat is szilárdan megteremthető, utóbbival pedig az előadó bírák terhe csökkenthető. Kiemelendő, hogy a négy tagú tanácsokkal a tanácselnökök terhe nem változna, azonban az adott tárgyalási napra nem beosztott negyedik bírót ezen időt a rászignált ügyben korábban hozott döntés írásba foglalásával, vagy a referációjába tartozó kitűzött ügyre történő alapos felkészülésével töltheti. Ezzel véleményem szerint az is hatékonyan elkerülhető, hogy a másodfokon eljáró előadó bírónak egy nagyobb terjedelmű fellebbezett ügyre történő felkészülését – ahogy erre ma is van példa – hétfői napra kelljen ütemeznie.

Ahogy az elmúlt évben a kollégiumvezető-helyettesi feladataim ellátása során, a jövőben is kiemelt célnak tekinteném a **Büntetés-végrehajtási Csoportban** az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti **kártalanítási kérelmek időszerű elbírálásának megteremtését.** Az időszerűségi mutatók javítása nem képzelhető el másként, mint az ügyforgalmi adatok állandó nyomon követésével, illetve az ilyen ügyeket intéző kollégák tapasztalatainak becsatornázásával. Az BV. csoport hatékony működése csak az optimális személyi és tárgyi feltételek fennállása mellett képzelhető el, amelyet mint igazgatási vezető a szükséges intézkedésekkel – ahogy eddig is – támogatni kívánnék.

Továbbra is indokoltnak tartom, hogy a lecsökkent ügyteherrel ítélező járásbírók bírái a BV. Csoport **ügyhátralékának ledolgozásában segítséget nyújtsanak.** Emellett a kártalanítási ügyek kapcsán szükségesnek látom a bírák és a bírósági titkárokkal szemben **ún. teljesítmény-kritériumok meghatározását,** amelyek teljesítésére havonta mindegyiküknek törekednie kell, ezáltal az elvégzett munkájuk mennyisége is egymással összevethető.

A BV. Csoport **járásbírói bírói kirendeléssel intézett kártalanítási ügyeinek intézése kapcsán** 2020.El.II.E.14/39/12. számon 2020. november 16-án – mint ahogy erre a 3.4. cím alatt már hivatkoztam – elkészítettem kollégiumvezető-helyettesi célvizsgálati jelentésemet. Az ebben megfogalmazott alábbi javaslataim megvalósítását a kártalanítási kérelmek időszerű elbírálása érdekében mielőbb **szükségesnek tartom.**

- Kiemelten fontos, hogy az új kártalanítási ügyekben minden hónapban a **BIIR adatai alapján ellenőrzésre kerüljenek**, hogy az első intézkedések 30 napon belül megtörténtek-e; ennek hiányában az érintett bíró, bírósági titkár írásban történő felhívása indokolt.
- A vitás vagy eltérő jogalkalmazói kérdések soron kívül megbeszélésre kerüljenek, indokolt esetben azokkal kapcsolatban akár a tanácselnökök, akár a kollégium részéről **szakmai állásfoglalások** szülessenek.
- Rendszeresen kerüljön sor **szakmai értekezletek** megtartására a kirendelt bírák és titkárok részére (skype útján) a BV. csoport bírái és titkárai részvételével, ahol megoszthatóak lennének azok a tapasztalatok, melyek az ügyek gyorsabb befejezéséhez hozzájárulhatnak. (Ilyen értekezletre első alkalommal a vezetésem mellett már 2020. december 8-án már sor is került.)
- A kollégiumvezető és az érintett **büntetés-végrehajtási intézetek parancsnokai közötti kapcsolatfelvétel, szakmai egyeztetések** az egyes kártalanítási ügyekben előforduló adatszolgáltatási hiányosságok és késedelmek megakadályozása érdekében.

Figyelemmel arra, hogy a BV. kártalanítással kapcsolatos ügyhátralék igen magas a törvényszéken és ledolgozásuk kiemelten fontos, szükségesnek látom a célvizsgálat 4 hónap elteltével történő megismétlését.

A másik 2020. november 13-án elkészített és a **fellebbezett kártalanítási ügyek hatályon kívül helyezési gyakorlatának feltárása** érdekében elvégzett – a 3.4. cím alatt szintén már hivatkozott – célvizsgálat eredményéről szóló 2020.El.II.E.2/14/2. számú jelentésemben megfogalmazott megállapításokat, tapasztalatokat szintén **felhasználandónak tartom**.

A lefolytatott célvizsgálat alapján látható volt, hogy a vizsgált időszakban (2020. január 1. – 2020. szeptember 30.) a hatályon kívül helyezések 29,4 %-a volt csak arra visszavezethető, hogy a másodfokú tanácsok között a panasz gyakoriságával kapcsolatos jogi álláspont eltérő volt. A hatályon kívül helyező határozatok döntő részénél, 70,6%-ánál nem volt különbség az egyes fellebbezési tanácsok döntései között, azok egyező jogi álláspontból fakadtak. Megállapítható volt az is, hogy a BV. kártalanítási ügyhátralék ledolgozása érdekében kirendeléssel eljáró bírák és bírósági titkárok vonatkozásában is számos alkalommal került sor a másodfokú bíróság részéről hatályon kívül helyező határozat meghozatalára. Ennek főként az is lehetett az oka, hogy az ilyen kérelmekről történő döntés szükségessé tette ezen speciális jogterület mentén kialakult eddigi joggyakorlat teljeskörű ismeretét, amellyel kezdetben a kirendelt bírák és bírósági titkárok nem feltétlenül rendelkeztek. Erre szintén megoldást jelent a fentiekben már említett rendszeres szakmai egyeztetés, ahol a másodfokú tanácselnökök is jelen lehetnek, és szakmai iránymutatásaikat megfogalmazhatják.

A fenti célvizsgálatok mellett ki kell emelni azt is, hogy idő közben a parlament elfogadta a **BV. törvényt 2021. január 1. napjától módosító**, a börtönsúfoltság miatti kártalanítási eljárással összefüggő visszaélések megszüntetése érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló **2020. évi CL. törvényt**, amely több ponton leegyszerűsíti a kártalanítási kérelem elbírálásának folyamatát, ezzel **felgyorsítja az ilyen típusú ügyek befejezésének folyamatát**.

A BV. Csoport mellett fontos figyelmet érdemel a Büntető Kollégium vezetése részéről a jövőben a Budakörnyéki Járásbíróság, mint **központi szabálysértési bíróság nemperes ügyeinek alakulása** is. Szükség esetén megfelelő igazgatási intézkedések elrendelésére adhat okot, amennyiben az ügyérkezés emelkedő tendenciát mutat, illetve ha emellett a folyamatban maradt peren kívüli szabálysértési ügyek számában markáns emelkedés következne be.

2. Az ítélkezés megalapozottsága

Az **ítélkezés megalapozottsága** nem képzelhető el a szakmai ismeretek bővítése (az 5. cím alatt hivatkozott képzések megtartása), illetve a jogalkotási és jogalkalmazási folyamatok nyomon követése nélkül.

Az aktuális jogszabályváltozások és az új számítástechnikai fejlesztések megismerése érdekében feladatomban tekinteném az ezekkel kapcsolatos **összefoglaló anyagok elkészítését**, melyekkel biztosítható a bírák és igazságügyi alkalmazottak naprakész tájékoztatása. Az ismeretek bővítéséhez kapcsolódóan a jövőben is fontosnak tartom továbbra is negyedévente az úgynevezett **házi BH Gyűjtemények** kiadását, melyek elkészítésében az elmúlt időszakban magam is szerepet vállaltam. A törvényszéken belüli határozatok mellett szükségesnek tartom továbbra is havonta a **felsőbb bírósági határozatok folyamatos figyelemmel kísérését**, valamint a határozatokról összefoglalók készítését, illetve azok intraneten történő közzétételét.

Ezen szakmai anyagok a **büntetőeljárási törvény gyakorlatban felmerülő jogértelmezési kérdései** kapcsán is fontos szerepet kaptak. Emellett nem maradhat el az eljárási kódex és annak módosításainak gyakorlati alkalmazása során, hogy az azzal összefüggésben felmerült jogértelmezési kérdéseket a Büntető Kollégium vezetése a járásbírószákoktól folyamatosan bekérje. A kollégiumi üléseken – ahogy eddig is – ezek megvitatására kell, hogy kerüljenek, szükség esetén pedig a kollégium vezetésének ezeket továbbítani kell a Fővárosi Ítéltábla kollégiumvezetője felé, vagy kezdeményeznie kell a Kúria állásfoglalását.

Mind az eljárási törvény kapcsán felmerült problémák, mind más jogértelmezési kérdések megvitatására igen jó gyakorlatnak tartom az ítélkezési tevékenység megyén belüli egységességének megteremtése érdekében életre hívott és – a világjárvány kirobbanásáig – rendszeresen megszervezésre kerülő **regionális szakmai tanácskozásokat**. A tanácskozások hatékonyságát növeli, hogy azon minden esetben részt vesznek az érintett járásbírószákok bírái, a másodfokú tanácselnökök, a kijelölt elektronikus kapcsolattartó, valamint a büntetés-végrehajtási csoport vezetője és a kollégium vezetése. A tanácskozáson a felmerülő kérdések mellett minden másodfokú tanácselnök felhívja a figyelmet a járásokon visszatérően előforduló típus hibákra, illetve az érintett bírák vonatkozásában ismertetésre kerültek az egyes tanácselnöki feljegyzések. A járványügyi helyzet fennállása esetén álláspontom szerint a regionális tanácskozások online formában is megtartásra kerülhetnek, azokat szorgalmazni kívánom.

A regionális szakmai tanácskozások mellett a tanácselnökök szakmai tudásának hatékonyabb érvényesülése érdekében **bevezetném a kollégiumi ülések előtti tanácselnöki megbeszéléseket**. Ennek keretében lehetőség lenne a kollégiumok elé kerülő javaslatok, szakmai anyagok előzetes megbeszélésére, véleményezésére, az esetlegesen a tanácsok közötti eltérő jogi álláspontok egymáshoz való közelítésére. Ez véleményem szerint a szakmai kérdések mélyebb megvitatását eredményezhetné, és a kollégiumi tagok számára is segítséget nyújtana egy konkrét jogkérdés eldöntésénél.

A fentiekben említetteken túl álláspontom szerint **az instruktori rendszer hatékony működése, és az annak keretében, valamint a bíróvizsgálatok során szerzett tapasztalatok felhasználása** is szükséges a szakmailag magas szintű ítélkezés megteremtéséhez.

3. Az emberi erőforrásokkal való optimális gazdálkodás

A soron kívüliség, illetve az időszerűség megtartása mellett nem maradhat el az **arányos munkateher követelményének megteremtése** sem. A járásbíróságok azonos ügyterhe az ügyforgalmi adatok folyamatos figyelemmel kíséréseivel, elemzésével és szükség esetén a megfelelő beavatkozási mód, így – ahogy eddig is volt erre példa – kirendelések útján biztosítható.

A büntető bíráknál, illetve a büntető ügyszakban dolgozó bírósági titkároknál összesíteni és naprakészen vezetni kívánom az egyes **büntetőjogon belüli jogterületek iránti érdeklődési köröket**, esetlegesen az általuk elvégzett szakmai képzéseket, valamint publikált témákat. A kollégák ezen plusz szakmai ismeretere és tudásra különösen az egyes jogszabályváltozások feldolgozásánál, illetve a jogszabály véleményezéseknél számítok, amelyek e körben egyfajta tehermegosztást is eredményezhetnek. A kollégáknál fennálló ezen kibővített ismeretek lehetőséget adhatnak egyfajta szakosodásra is, amelyet más kollégák is fel tudnak használni az előttük adott témában elfekvő problémás jogeset megbeszélésénél. Ehhez kapcsolódóan az egyes törvényszéki elsőfokú és másodfokú tanácsoknál az **ügyelosztási rendben szereplő specializációt igény esetén felülvizsgálom** és szükség esetén annak módosítását kezdeményezném.

A specializáció mellett fontosnak látom, hogy már most foglalkozni kell a tervezés szintjén azokkal a későbbiekben felmerülő személyi változásokkal, amely pár éven belül, közel egy időben, több **tanácselnök nyugdíjba vonulása** miatt be fognak következni. A tanácselnökök szakmai „stafétájának” átadása a folyamatos ítélkezés miatt zökkenőmentes kell, hogy legyen. Ez véleményem szerint a fentiekben már érintett azon elképzeléssel, hogy az egyes **tanácsok négy taggal** járjanak le, elősegíthető. Figyelemmel az ügyérkezési adatokra, egy esetleges tanácselnöki státusz nyugdíjazás miatti megüresedésekor a **tanács számok felülvizsgálata és racionalizása** sem kerülhető meg.

Ide tartozó, hogy az egyes járásbírók szakmai fejlődése, illetve esetleges későbbi előmenetele szempontjából igen fontosnak tartanám a korábban már alkalmazott azon program folytatását, amely alapján rövidebb időszakra **járásbíróági bírók kirendelésre kerülnek az egyes másodfokú tanácsokhoz**. E korábbi kirendelések a visszajelzések alapján rövid idő alatt igen nagy tapasztalatot nyújtottak az elsőfokú bírának, illetve segítették az adott másodfokú tanács munkáját is. A bírák kirendelése emellett a későbbi másodfokú „utánpótlás” kialakulását is segítheti. A kirendelések folytatására mindenképpen lehetőséget ad, hogy az új büntetőeljárási törvény okán megindult egyfajta ügyérkezés csökkenés az egyes járásbíróságokon, ezáltal egy-egy bíró időszakos felrendelése az adott bíróság munkáját – így köztük az időszerűségi mutatókat – nem érintenék negatívan.

A Büntető Kollégiumban a bírósági titkári és a tisztviselői státuszok terén is változások várhatóak, illetve szükségesek lehetnek.

A betöltetlen, illetve a 2021. január közepén megüresedő másik törvényszéki bírósági titkári állás helyére betöltéssel **két új bírósági titkár segítheti** a törvényszéki első- és másodfokú bírák munkáját. Emellett a kollégiumban a bírósági titkári létszám **3-4 főre történő felemelése** mindenképpen elérendő cél kell, hogy legyen. A bírósági titkár ugyanis önálló hatáskörében eljárva, valamint ügyelőkészítő tevékenységével igen hatékonyan tudja segíteni a törvényszéki bírák munkáját. A plusz titkári létszám álláspontom szerint vagy a megyén belüli titkári helyek racionális átcsoportosításával, vagy hosszabb tartamú Büntető Kollégiumba történő – szakmai fejlődést elősegítő –, akár forgó rendszerű kirendelések révén lehet elérhető.

A Budapest Környéki Törvényszék Büntető Kollégiuma másodfokú tanácsaiban a jogerőre emelkedett ügyek miatt soron kívül kiállítandó statisztikai adatlapok és értesítők nagy terhet rónak a tanácsok mellett eljáró jegyzőkönyvvezetőkre, emiatt egy tisztviselőt már 2020. január 1-jétől a **másodfokú igazságügyi alkalmazottak munkájának segítésére** osztottam be. Fontosnak tartom e segítség jövőbeni fenntartását, illetve későbbi – lehetőségek szerinti – egy fővel történő bővítését is. A másodfokú jegyzői munka támogatása vagy más szervezeti egységtől történő személyi átcsoportosítással, vagy az elsőfokú bírák melletti tisztviselők részbeni bevonásával érhető el. Az elsőfokú bíró mellett eljáró tisztviselők leterheltségének folyamatos monitorozása álláspontom szerint elengedhetetlen, és az esetlegesen fellépő szabad kapacitásuk fennállásakor a munkájuk a gyakran felhalmozódó másodfokú jegyzői feladatok teljesítésénél felhasználásra kell, hogy kerüljön.

Fontos röviden kitérni a Budakörnyéki Járásbíróságon 2019. évben felállított **Nyomozási Bírói Csoportra**, amely álláspontom szerint **beváltotta a hozzá fűzött elvárásokat**. Az egységes nyomozási bírói csoport létrehozásával kiküszöbölhető lett azon probléma, hogy a járásbíróságok bírái a nyomozási bírói tevékenységük miatt az adott ügy érdemi elbírálásából kizárják magukat. A korábbi évektől eltérően nem okoz már nehézséget az ügyeleti rendszer kialakítása sem. A kényszerintézkedésekkel kapcsolatosan egységesült a joggyakorlat, és a rövid eljárási határidők gond nélkül tarthatókká váltak. A csoport munkájának, ügyforgalmi adatainak, illetve személyi erőforrásai biztosítottságának folyamatos és fokozott ellenőrzése szükséges, mivel az eljárási határidők a személyi szabadságot érintő kényszerintézkedések kapcsán mindvégig megtartásra kell, hogy kerüljenek.

Pályázatom sikeressége esetén kezdeményezni kívánom a törvényszéken a kollégiumvezető-helyettesi tisztség OBH elnöke általi újbóli engedélyeztetését, mivel ezt a BKT ügyforgalmának és személyi állományának nagysága álláspontom szerint továbbra is indokolja. A kollégiumvezető és helyettese közötti szakmai és igazgatási munkamegosztást a jövőre nézve is szükségesnek látom.

4. A tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való optimális gazdálkodás

A bíróság hatékony működése szempontjából kiemelten fontos tárgyi feltételnek tartom a már folyamatban lévő **informatikai és tárgyi fejlesztések** továbbvitelét is. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak számára biztosított számítástechnikai programok (például a beszédet írott szöveggé alakító szoftver, távoli asztal, ITR, Új Jogtár, egyes kalkulátor programok) és eszközök (tárgyalótermi elektronikus hangrögzítő, laptop) nem vitatottan azonnali és hatékony segítséget nyújtanak a bírósági munka során, amelyek kimutatható munkaidőt szabadítanak fel minden kolléga számára. A büntető ügyszakban fontos szerephez jutó és a mindennapi munkát megkönnyítő ilyen számítástechnikai programok bíróságon történő széleskörű használatának megvalósulását kiemelt céloknak tekintem. Ezen új és olykor egyes kollégák számára idegennek tűnő alkalmazások elfogadtatása, illetve használatuk megkönnyítése kapcsán valamennyi dolgozó közreműködésére számítok. Az adott programokat már hatékonyan használni tudó kollégák ismereteinek más kollégák számára történő átadását elengedhetetlennek tartom, ezek technikai lebonyolítása, illetve összehangolása nem maradhat el.

Az informatikai fejlesztések szélesebb körű, a tisztviselői karra is kiterjeszthető otthoni dolgozást tettek lehetővé. A járványhelyzet alatt azon bírói kollégák is pozitív visszajelzést adtak a **táv munka technikai fejlettségéről**, akik eddig valami miatt tartottak e programok teljeskörű használatától. A

magam részéről maximálisan támogatom, hogy a munkavégzés ezen hatékony formájának lehetősége a járványhelyzet megszűnését követően is megmaradjon a munkavállalók számára.

Az informatikai fejlesztések terén fontosnak előre lépésnek tartom a most megvalósuló, a **Budapest Környéki Törvényszék intranetes oldalának** fejlesztését, felhasználóbarát felületté történő átalakítását. Ez a témánként tagolt és átláthatóbb intranetes oldal a jövőben már hatékonyabban tudja segíteni a büntető ügyszakban dolgozók munkáját, információhoz jutását. Ezen oldalon a büntető ügyszakot érintő szakami anyagok folyamatos aktualizálása és bírakkal történő megismertetése fontos feladat, amely felelőse a későbbiekben a kollégiumvezető-helyettes lehet.

A bírák munkáját segítő, szükségesnek tartom a dolgozó szobákban, illetve az egyes tárgyalótermekben az ingyenes **WIFI szolgáltatás biztosítását**, mivel ezzel az OBH által rendelkezésre bocsátott eszközök funkcióit (például az ITR rendszeren keresztül a nyomozati irat elérését) a kollégák teljeskörűbben kiaknázhathatják. E szolgáltatás kiépítésére kiváló alkalmat adhat a törvényszék büntető ügyszakának jövőbeni új épületbe költözése.

A **távmeghallgatási (Via Video) rendszer** járványügyi vészhelyzet ideje alatti használata, és a kollégák ezzel kapcsolatos pozitív közreműködése felgyorsította ezen eszköz elterjedését és fejlesztéseit. Azon túl, hogy ez az alkalmazás idő és költségcsökkentő, minimalizálja a fogvatartottak szállításával járó biztonsági kockázatot és lehetőséget ad a különleges bánásmódot igénylő személyek hatékonyabb védelmére. A kollégiumvezető célja ezek miatt nem is lehet más, mint a járványügyi vészhelyzet megszűnését követően is e rendszer maximális kihasználásának támogatása.

A bíróság mindennapi működéséhez elkerülhetetlenül szükséges a **biztonsági rendszerek fejlesztése és bővítése** is. E körben célszerű – ahol erre van lehetőség – az ügyféltér és a dolgozói rész elválasztása, ugyanis ezzel jobban biztosítható a dolgozók zavartalanabb munkavégzése, illetve nem utolsó sorban megelőzhetőek a kollégákat esetlegesen érő atrocitások. A tervek alapján ennek feltételei az új épületben már meglesznek.

A technikai és tárgyi feltételekkel kapcsolatban nem lehet elmenni a **környezettudatos és energiatakarékos munkafolyamatok** érintése nélkül. A dolgozók által használt nagy energiafogyasztású berendezések és a nagy mennyiségű papírhasználat miatt minden igazgatási vezetőnek feladata kell, hogy legyen a kollégák környezettudatos gondolkodásmódjának fejlesztése, és az ezt elősegítő megoldások támogatása, megismertetése. Magam is fontosnak tartom, hogy a szükségessé meg nem haladó mértékben kerüljön csak sor egyes dokumentumok kinyomtatására, illetve lefénymásolásra, ezzel kapcsolatban az email levelek végére megfontolandónak tartom e környezettudatos magatartásra felhívó szövegrész („Nyomtatás előtt gondoljon a környezetre!”) állandó megjelenítését.

Míg az egyes fenti törekvések kivitelezése nagymértékben függ a költségvetési forrásoktól, addig más célok (ügymint a környezettudatos és energiatakarékos munkafolyamatok) véleményem szerint megfelelő munkaszervezéssel és ehhez kapcsolódó munkahelyi megbeszélések tartásával, külön anyagi ráfordítás nélkül is megvalósíthatóak.

5. Képzések, hivatásrendekkel való együttműködés, nemzetközi kapcsolatok

A magas színvonalú, egyúttal megalapozott ítélkezés nem képzelhető a bírák, a bírósági titkárok és fogalmazók **megfelelő és folyamatos képzése** nélkül, melyek egyrészt a helyben megtartott szakmai értekezleten, a törvényszéki szinten szervezett oktatásokon, regionális értekezleteken, konferenciákon, másrészt a Magyar Igazságügyi Akadémia központi oktatásain valósulnak, illetve valósulhatnak meg a jövőben is.

A változó anyagi és eljárásjogi, illetve büntetés-végrehajtási szabályok, a nemzetközi eljárási jogsegélyek, illetve az egyes bűncselekményekre vonatkozó bírói gyakorlat kapcsán szükségesnek látom mind a bírák, mind a bírósági titkárok folyamatos továbbképzését a következő években is. Ezek színterei lehetnek egyrészt a helyi szakmai tanácskozások, másrészt a központi képzések. Mivel az egyes törvények és rendeletek módosítása kapcsán az Országos Bírósági Hivatal folyamatos segítséget nyújt a szakmai anyagok elkészítésével és elérhetővé tételével, fontosnak tartom, hogy ezeket a kollégák maradéktalanul megismerjék.

Nemcsak a bírák képzését, hanem a **bírák által tartott képzések hatékonyabbá tételét** is fontosnak látom. A bírák nemcsak a helyi fogalmazó képzésben, hanem egyetemi szemináriumok, vagy egy-egy előadás megtartásban is részt vesznek. Van, aki évek óta, és van, aki első alkalommal tart előadást. Éppen a képzések gyakorlatiasabbá tétele, illetve az egymás közti tudásmegosztás érdekében szükségesnek látom, hogy az érintett kollégák közösen leüljenek és megbeszéljék tapasztalataikat, illetve egymással megosszák ötleteiket. Az ilyen jellegű megbeszélések kezdeményezője kívánok lenni, amelynél természetesen az oktatásfelelős közreműködésére is számítok.

A törvényszék nagyságára és széttagoltságára figyelemmel a **képzések online formában történő megtartását** szélesebb körben tartom elképzelhetőnek, hiszen ezzel a bírák munkaszervezése megkönnyíthető és az utazással eltöltött idejük is csökkenthető.

A képzések mellett a szakmai kérdések megvitatásának további helyszíne kell, hogy legyen a más hivatásrendekkel való konzultáció. Igazgatási vezetői kinevezésem esetén a Pest Megyei Főügyészség, a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság, a Pest Megyei Kormányhivatal, illetve Pest megye területén található büntetés-végrehajtás intézetek, a megyei ügyvédi kamara munkatársaival, vezetésével hatékony, **jó munkakapcsolat kialakítását** is követendő célnak tekintem. Ennek során szükséges a felmerült jogértelmezési és gyakorlati problémák egymás közötti megvitatása, kezelése. A hivatásrendekkel (az ügyészséggel, illetve büntetés-végrehajtási intézetekkel) való hatékony kapcsolattartást mutatják az elmúlt időszakban az új Be. a központi nyomozási bírói csoport felállítása, valamint a büntetés-végrehajtási csoportot érintő kártalanítási eljárások kapcsán megtartott azon megbeszélések, amelyeken, mint igazgatási vezető, magam is részt vettem.

Folytatandónak tartom emellett a hagyományteremtő jelleggel elindult, a Büntető Kollégiumban megtartásra kerülő **„Szakmai Műhely”** elnevezésű kötetlen szakmai megbeszéléseket. Ennek keretében elsőként 2019. november 29-én sor került a törvényszéki bírák és az Igazságügyi Minisztérium képviselőinek részvételével az új Büntetőeljárásról szóló törvény kapcsán felmerült jogalkalmazói kérdések megvitatására. Egy-egy jogkérdés kapcsán fontos a jogalkotói oldal, vagy más jogalkalmazói testület tagjai álláspontjainak megismerése, ehhez pedig e Szakmai Műhely jó teret ad.

A **Magyar Jogász Egylet** munkáját, mint tag, már több éve követem, a Pest Megyei Szervezetben vezető tisztségviselő is voltam, több szakmai (köztük büntető jogi tárgyú) képzés megszervezésében is részt vettem. Az itt szerzett tapasztalatokat, illetve az oktatókkal kialakított kapcsolataimat a Büntető Kollégiumban is kamatoztatni kívánom a helyi képzések megszervezésekor. Emellett fontosnak tartom és elősegíteném, hogy a bírák szakmai tudásuk elmélyítése érdekében megismerhessék a jogászegyet által szervezett képzések és egyéb szakmai összejövetelek időpontját és témáját.

A hivatásrendek mellett a törvényszéken belül **a többi kollégiummal való szoros szakmai kapcsolat kialakítása** is a célom. Az eljárási törvény egyes rendelkezései (például polgári jogi igény, gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmények) szükségesség teszik a büntető bírák számára az egyes polgári eljárási szabályok mélyebb ismeretét, illetve a törvényszék gazdasági ügyszakában dolgozó és a jövőben büntetőügyekben eljáró bírák részére szakmai segédanyagok elkészítését, továbbképzésük esetleges megszervezését.

Szorosabb kapcsolat kialakítására törekednék a Budapest Környéki Törvényszékkel leginkább hasonló ügyforgalommal rendelkező **Fővárosi Törvényszék Büntető Kollégiumával**. Eredményes lehet a BKT és a Fővárosi Törvényszék másodfokú tanácselnökeinek részvételével tartott közös szakmai értekezlet, ahol a kollégák egymással megoszthatják az ítékezés során szerzett tapasztalataikat. Követendő példaként állhat erre a pár éve a Budakörnyéki Járásbíróság és a Fővárosi Törvényszék Nyomozási Bírói Csoportja között fennálló kiváló szakmai kapcsolat.

Emellett azt is szükségesnek látom, hogy a kollégiumvezető **együttműködjön** a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria Büntető Kollégiumvezetőivel, valamint a Fővárosi Ítéltábla illetékességéhez tartozó **többi törvényszék kollégiumvezetőjével**. A Fővárosi Ítéltáblával kialakított jelenlegi szakmai kapcsolat tovább mélyítése szintén elérendő cél kell, hogy legyen. A kollégiumi ülések állandó meghívottjaként az ítéltábla kollégiumvezetője és helyettese eddig is minden alkalommal kiváló szakmai állásfoglalásaival segítette a törvényszéki bírák munkáját.

Változtatást igényel, hogy a **Büntető Kollégiumnak** jelenleg **nincs más külföldi bíróságokkal fennálló élő nemzetközi kapcsolata**. Az ilyen együttműködések (rövid tartamú kiküldetések, delegációk fogadása) kiváló lehetőséget biztosítanak a bíráknak és a bírósági titkároknak a nemzetközi tendenciák, a nemzetközi gyakorlat és az esetleges problémák más szemlélettel való megoldásának megismerésére. Ezen tudásmegosztásokat és tapasztalatcserét tolmácsok igénybevétele mellett elérhetővé kívánnám tenni azon kollégák részére is, akik alaposabb idegennyelv-ismerettel nem rendelkeznek. A tolmácsok mindennemű anyagi ráfordítás nélkül a nyelvismerettel rendelkező kollégák felkérése révén kerülhetnének ki. Ehhez tartozóan fontosnak tartom, hogy az **Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat szaktanácsadó bírāja** továbbra is segítse a bírák, illetve a bírósági titkárok uniós jogból eredő jogértelmezési kérdéseinek megválaszolását.

6. A bírósági integritás, valamint a bírósághoz való hozzáférés

A **személyi és a szervezeti integritás** a befolyásmentes ítékezés biztosítója. A bírósági szervezet integritása, mind az ítélezési, mind az igazgatási munka során érvényre kell, hogy jusson. A bírósági szervezetnek az alkotmányos kötelezettsége teljesítése során átláthatónak, feddhetetlennek, tisztességesnek, egyúttal etikusnak kell lennie. A szervezeten belül az igazgatási vezetővel szemben ezen túlmenően elvárásként fogalmazódhat meg, hogy tevékenységében szakmailag felkészült, döntéseiben pedig kiszámítható és következetes legyen.

Ezzel egyidejűleg, álláspontom szerint, a törvényszéknek – ezen belül a Büntető Kollégiumnak is – teljesítenie kell az **átlátható működés** iránti elvárásokat is, hiszen ez teremthet minél nagyobb ösztársadalmi bizalmat az egész bírósági szervezet iránt. Ehhez kapcsolódóan szükséges az **„Digitális Bíróság” projekt** előnyeinek minél szélesebb körű gyakorlati kihasználása, valamint a modern elektronikus tájékoztatási és figyelmeztető rendszer ügyfelekkel történő megismertetése. E rendszerrel egyúttal hatékonyabb igazságszolgáltatás alakult ki: a bírósághoz való hozzáférés leegyszerűsödött (e-akta), egyúttal csökkentek a bíróságok adminisztrációs terhei és gyorsult az ítélezés. Az ügyfelek immáron személyes megjelenés nélkül, online, bármikor gyorsan és ingyenesen hozzáférhetnek a bíróságon folyamatban lévő ügyekkel kapcsolatos információkhoz. A bírósági határozatok közzétételének és anonimizálásának eredményeként a döntések egységes, könnyen kereshető határozattárban érhetőek el.

Fontos megvalósult cél, hogy a büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási szervek, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot, ami szintén az érdemi ítélezés időszerűségét javítja. A járványügyi vészhelyzet rávilágított arra, hogy a nem e-utas ügyekben, valamint a nem e-kapcsolattartásra jogosultak esetében az elektronikus kapcsolattartás több formája (e-kapcsolattartás, email, közösségi háló...) eredményesnek bizonyult. Megfelelő jogszabályi környezet mellett ezen a könnyített kapcsolattartási formákat a bíróságoknak – az alapvető eljárási jogok biztosításával – érdemes a jövőben is tovább használnia.

A bírósághoz való hozzáférés nem képzelhető már el a fentiekben már érintett **táv meghallgatás (Via Video) rendszere** nélkül. Ez nem vitásan hosszútávon hozzájárul a bírósági eljárások időszerűségi mutatóinak javulásához.

Az átláthatóság fontos eszköze a **média** is, hiszen annak csatornáin keresztül ismerik meg az állampolgárok az igazságszolgáltatás működését. A büntető ügyszakban kiemelt feladat a sajtó számára a közvélemény érdeklődésére számot tartó büntetőügyekről való megfelelő tájékoztatás, amelynek gyakorlati megvalósulásánál nagy szerep hárul a büntető ügyszakot szakmailag irányító igazgatási vezetőre. A Budapest Környéki Törvényszék büntető ügyszakos **sajtószóvivőjeként** fontosnak tartom az egyes járásbíróságok, illetve a törvényszék bíráival a jó munkakapcsolat kialakítását, hiszen ezzel biztosítható, hogy a bírák ítélező tevékenységének zavartalansága mellett a figyelmet érdemlő büntetőügyekről a sajtó szakmailag kifogástalan, megfelelő tájékoztatást kaphasson. Továbbra is célom, hogy segítsem, hogy a törvényszék Sajtó és Kommunikációs Osztályának munkatársai által elkészített **sajtóközlemények** minden esetben szakmailag megalapozottak és az állampolgárok számára közérthetőek legyenek, valamint a bírói döntés valamennyi releváns információját tartalmazzák.

Végezetül fontosnak tartom kiemelni, hogy a fentiekben ismertetett tervek és célok megvalósítása nem képzelhető el a Büntető Kollégiumban, illetve a megyében dolgozó kollégák, valamint a Törvényszék és az Országos Bírósági Hivatal vezetésének támogatása, részvétele és együttműködése nélkül, ezért jelen pályamű benyújtásával egyidejűleg mindezeket kérem tőlük.

B u d a p e s t , 2021. január hó 3.

Dr. Kenese Attila